

Sorumluluk kazandırmaya yönelik her sürecin temel ve değişmez öğeleri

1-Bilgilendirme: Çocuğun davranışında istenen değişimin gerçekleşebilmesi için önce, çocuğun bu değişim hakkında bilgilendirilmesi gerekir.

2-Takip Etme: Çocuk, yapacağı iş hakkında bilgilendirildikten sonra, ona bir süre tanınması ve bu süre içinde işi yapıp yapmadığının takip edilmesi çocuğun sorumluluğu almasını kolaylaştırır.

3-Geri Bildirimde Bulunma: Eğer çocuk kendisine verilen sorumluluğu yerine getiriyorsa, olumlu sözler söylenerek motive edilmesi çocuğun kendine olan güvenini artırır, kendisiyle gurur duymasını sağlar.

4-Hatırlatma: Çocuk sorumluluğu almakta direnç gösteriyorsa yeniden bilgilendirme yapılması gereklidir.

5-Tekrar: Yapılması gerekenlerin sabırlı ve kararlı bir biçimde belirli aralıklarla tekrarlanması çocukta sorumluluk davranışının gelişmesine yardımcı olacaktır.

Yaşına Göre Çocuğa Verilebilecek Sorumluluklar

4 YAŞ

- Sofrayı kurmak,
- Oyun oynadıktan sonra oyuncaklarını veya kendine ait eşyaları yerlerine kaldırmak,
- Oyun oynarken nerede olacağını anne babasına söylemek,
- Toz alma gibi basit ev işlerinde yardımcı olmak,
- Bulaşık makinesinin doldurulmasına yardım etmek,
- Alışveriş dönüşü malzemelerin yerleştirilmesine yardımcı olmak,
- Alışveriş sırasında malzemelerin raflardan alınmasına yardımcı olmak,
- Basit bazı yiyeceklerin hazırlanmasına yardım etmek

5 YAŞ

- Sofrayı, her şeyi yerli yerine koyarak hazırlamak,
- Yatakları düzeltmek ve odasını temizlemek,
- Basit bir kahvaltıyı hazırlamak,
- Yedikten sonra kirlilerini kendi başına kaldırmak,
- Giyeceklerini önerileri dikkate alarak seçmek ve kendi başına giyinmek,
- Kirli giyeceklerini sepete atmak,

- Telefona gerektiği şekilde cevap vermek,
- Ayakkabılarını bağlamayı öğrenmek,
- Kendi kendine hazırlanmak (saçını tarama).

6 YAŞ

- Havaya, özel olay ve günlere göre giyeceklerini seçmek,
- Çiçekleri sulamak,
- Basit yiyecekleri (tost, yumurta, sosis vb.) bir büyüğün desteği ile pişirmek.

7 YAŞ

- Ödev ve projelerini ebeveyn kontrolünde yapmak,
- Okul çantasını yardım alarak hazırlamak ve okul malzemelerini eksiksiz olarak okula getirmek,
- Okul çantasını taşıyabilmek,
- Evdeki hayvanları beslemek,
- Alışveriş malzemelerini arabadan eve taşımak, yerlerine yerleştirmek,
- Sabahları çalar saatle kendi başına kalkmak,
- Kendi giysi alışverişinde anne babalara yardımcı olmak

8 YAŞ

- Yardım almadan banyo yapabilmek,
- Çekmece ve dolaplarını temiz ve düzenli tutmak,
- Kimse söylemeden okul giysilerini değiştirmek,

- Kimse söylemeden derslerini düzenli olarak yapmak,
- Kardeşleri varsa onlarla ilgilenmek (yemek yemesine, giyinmesine yardım etmek vb.),
- Kendisine uygun hobileri bulmak ve sürdürmek.

9-11 YAŞ

- Kendi yatak çarşaflarını değiştirmek,
- Yardım almadan bulaşık makinesini yerleştirmek ve boşaltmak,
- Kendi başına listelenmiş malzemeleri bakkal, çarşıdan almak,
- Kendi randevularını (dişçi, antrenman gibi) takip etmek,
- Doğum günü ya da özel günleri planlamak,
- Basit yaralanmalarla başa çıkmak,
- Kimse söylemeden belirli görevleri yerine getirmek,
- Para biriktirip uzun vadede almak istediklerini planlamak .

12-17 YAŞ

- Başkalarının haklarına saygı göstermek,
- Yardım gerektiren işlerde kendi isteği ile yardım önerisinde bulunmak,
- Eve dönüş saatlerine uymak,
- 15 yaşına kadar evde kısa süreli tek başına kalmak, 15 yaş sonrası en fazla 1.5-2 saat tek başına kalmak.

Çocukların Sorumluluk Bilincini Geliştirmek İçin Neler Yapılabilir ?

- Çocuğa kendine yetmeyi ve kendi kendini yönetmeyi öğretin. Öyle bir özgür ortam hazırlayın ki, ayakları üzerinde durmayı, kendi kanatlarıyla uçmayı öğrenebilsin.
- Çocuğa yaşına ve gelişim düzeyine uygun görev ve sorumluluklar verin.
- Çocuğun seçim yapmasına izin verin.
- Sorumluluk alma konusunda çocuğun gösterdiği çabalara saygı duyun.
- Onu görev ve sorumluluklarıyla baş başa bırakın.
- Onun adına düşünmek yerine, kendi başına düşünmesini sağlayın. Sorununu çözmek yerine, kendi sorununu çözmesine fırsat vermeniz, çocuğunuzun sorumluluk duygusunu geliştirecektir.
- Çocuğunuza sevildiğini, istendiğini ve sizin için önemli olduğunu hissettirin.
- Çocuğunuza iyi davranın ve yumuşak bir sesle konuşun.
- Çocuğunuzun deneyim ve girişimlerindeki yanlışları, sorunları kırıcı biçimde eleştirmeyin.
- Evde net kurallarınız olsun ve bunlar duruma, olaylara ve sizin içinde bulunduğunuz psikolojik duruma göre değişmesin.

YUNUS EMRE İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ

Adres: Havaalanı Mh. Güden Sk. No: 1
Esenler/İSTANBUL

Tel: 0212 430 06 11

Web Adresi:

<http://esenleryunusemreio.meb.k12.tr>

**KONU: ÇOCUKLARDA
SORUMLULUK**

